

Yttrande över ansökan om bidrag från styrgruppsmyndigheterna till
Operation Kvinnofrids fjärde kampanj hösten 2003
(2 bilagor)

ÄRENDET

Ärendet har 14 april översänts till Beställarkontor Vård för handläggning och ska behandlas i landstingsstyrelsen den 20 maj.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att avslå styrgruppsmyndigheterna till Operation Kvinnofrids begäran om projektbidrag med hänvisning till bifogat förslag till yttrande.

FÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

Operation Kvinnofrid startades 1996 av dåvarande landhövding, polismästare samt socialborgarråd och har sedan dess organiserat samverkan mellan myndigheter och kommuner i Stockholms län med syfte att förhindra och motverka mäns våld mot kvinnor och barn inom familjen.

Landstinget har bistått de tre tidigare kampanjerna med inriktning

- att synliggöra våldet mot kvinnor med 100 tkr från Hälso- och sjukvårdsnämnden år 1997
- männens ansvar med 1 779 tkr i form av ett engångsbelopp från landstingsstyrelsen 1998 för åren 1999/2000
- barnens situation 500 tkr från landstingsstyrelsen år 2000.

Under 2001-2002 har inga bidrag betalats ut och inte heller avsatts i budget för dessa år.

Operation Kvinnofrid planerar att genomföra en fjärde kampanj under hösten 2003 med syfte att knyta ihop budskapet från tidigare kampanjer och att fokusera på ungdomarna.

Tidigare bidrag från Stockholms läns landsting till kampanjer har finansierats ur hälso- och sjukvårdens budget 1997, landstingsstyrelsens konto för oförutsedda utgifter 1998 och landstingsstyrelsens verksamhetsbidrag år 2000.

I budget finns inga medel avsatta till detta ändamål. Hälso- och sjukvårdens nuvarande ekonomiska situation medger inte att bidrag beviljas.

Lars-Bertil Arvidsson

Sören Olofsson

Bilagor: 1. Ansökan
2. Förslag till yttrande

Yttrande över ansökan om bidrag från styrgruppsmyndigheterna till Operation Kvinnofrids fjärde kampanj hösten 2003

Bakgrund

I Stockholms län togs 1996 initiativet till Operation Kvinnofrid av dåvarande landshövdingen, länspolismästaren samt socialborgarrådet med syfte att förhindra och motverka mäns våld mot kvinnor och barn inom familjen.

En ledningsgrupp bildades med deltagande från bl a alla kommuner i länet, Stockholms läns landsting, Kriminalvården och Polismyndigheten. Landstinget, alla kommuner i länet och flera privata aktörer har bidragit ekonomiskt.

Operation Kvinnofrid har sina rötter i det projekt, 1992-1995, som resulterat i att ett tjugotal samverkansgrupper formades i länet. Målet var att utbyta erfarenheter bland representanter från myndigheter och organisationer, d v s mellan socialtjänsten, polisen, sjuk- och hälsovården, åklagarmyndigheten samt kvinno-/brottsofferjouren m fl organisationer. Flertalet av dessa grupper är fortfarande aktiva. En viktig tanke bakom Operation Kvinnofrid var att förstärka samverkansgruppernas ställning och synlighet. Detta gäller även andras arbete med utsatta kvinnor och deras barn.

Genom information, opinionsbildning och kompetenshöjande utbildningar till personalen inom de samverkande myndigheterna synliggörs våldet och attityderna förändras till att alltid se våld som ett brott.

Operation Kvinnofrid satsningar och verksamhet

De två huvudinriktningarna inom Operation Kvinnofrid är utåtriktade affischkampanjer och utbildningar. Utbildningarna genomförs dels gemensamt för inblandade myndigheter dels internt inom de respektive myndighet.

Den utåtriktade kampanjens mål är att synliggöra mäns våld mot kvinnor och att ta ställning mot detta våld. Kampanjerna förväntas kunna påverka politiker, debattörer och massmedia att fokusera på samhällsproblemet samt uppmuntra allmänheten att reagera där mäns våld mot kvinnor förekommer.

Operation Kvinnofrid har tidigare genomfört tre kampanjer. Den första kampanjen handlade om att synliggöra våldet mot kvinnor, den andra om att påpeka männens ansvar och den tredje om barnens situation.

Operation Kvinnofrid planerar nu att genomföra en fjärde kampanj hösten 2003. Målet är att knyta ihop budskapet från de tidigare kampanjerna och att fokusera på ungdomarna. Deltagande myndigheter och organisationer kommer inom sina respektive ansvarsområden att på olika sätt följa upp och förstärka kampanjen

genom intern information, riktade utbildningsinsatser till den egna personalen och andra aktiviteter och arrangemang.

Jourer och kriscentra för kvinnor och män, ideella och andra organisationer som har sakkunskap om mäns våld mot kvinnor och barn kommer att inbjudas att delta i arbetet med planering, genomförande och uppföljning av kampanjen i form av referensgrupper. Detsamma gäller olika yrkesgrupper som arbetar med frågan t ex akutkuratorer inom hälso- och sjukvården.

För närvarande finns inte tillräckliga medel att täcka en affischkampanj av samma omfattning som i tidigare kampanjer.

Utvärdering efter kampanjen 2000 visade att befolkningen hade relativt högt förtroende för Operation Kvinnofrid.

Personal inom akutsjukvården, primärvården och psykiatrin träffar varje vecka kvinnor som utsätts för våld och sexuella övergrepp. Det är ofta svårt att diagnostisera detta. Det är viktigt att inom hälso- och sjukvården dokumentera och sprida kunskap om hur dessa kvinnor ska bemötas, behandlas och hänvisas vidare. Det är nödvändigt att kontakterna mellan sjukvården, rättsväsendet, socialtjänsten och kvinnojourerna fungerar väl så att kvinnorna får ett fungerande stöd.

Operation Kvinnofrid vill främja långsiktiga förändringarna i attityder, föreställningar och rutiner.

Sammanfattning

- I samband med varje kampanj har styrgruppen för Operation Kvinnofrid bett kommunerna och landstinget att bidra med en krona per invånare. Flertalet av kommunerna har gjort så och Stockholms stad har satsat medel varje år, även när det inte funnits någon kampanj. 1998-1999 bidrog landstinget med ca 1.8 miljoner kronor, varav hälften öronmärktes för utbildningar inom hälso- och sjukvården.
- De medel som hittills samlats in för kommande kampanj räcker inte till en lika stor affischkampanj som tidigare. Därmed riskerar man att effekter på attityder, kunskap och insikt att myndigheterna faktiskt satsar stort på att motarbeta våld mot kvinnor inte får det genomslag som eftersträvas. Kampanjen beräknas kosta ca 4.5 miljoner kronor. 3 miljoner har samlats in.
- Resurser och medel behövs också för att producera olika typer material samt för stöd till samverkansgrupperna. De långsiktiga satsningar som siktas mot förändringar i attityder och inställningar behövs bland annat inom hälso- och sjukvården.
- Genom en kampanj riktad till allmänheten förs frågan upp om mäns våld mot kvinnor i nära relationer och därmed ökar kunskapen och öppenheten kring frågan.
- Alla satsningar är ägnade att skapa, förstärka och befästa en nolltolerans hos allmänheten mot mäns fysiska, psykiska och sexuella våld riktat mot kvinnor.

Slutsatser och förslag

Stockholms läns landsting har stött Operation Kvinnofrid sedan starten och finner aktiviteterna angelägna.

En ny affischkampanj riktad mot ungdomar ligger väl i linje med tidigare satsningar. Att bidra med ytterligare finansiering förefaller i hälso- och sjukvårdens nuvarande ekonomiska läge svårt.

Operation Kvinnofrid är inte att betrakta som en organisation och uppfyller därmed inte kraven för att kunna erhålla medel inom ramen för landstingets organisationsbidrag.

I nuvarande riktlinjer för folkhälsoanslaget framgår att medel kan tilldelas projekt på initiativ av hälso- och psykiatriutskottet. De nuvarande riktlinjerna är ej anpassade efter den nya organisationen varför HSU 2003-04-22 beslutade om en översyn. Vid samma möte beslutades om tilldelning ur årets folkhälsoanslag.

Beställarkontor vård har inte fått något uppdrag att tilldela Operation Kvinnofrid medel ur folkhälsoanslaget, varför medel ej finns avsatta i budget.